

Till utbildningsminister Mats Persson
Regeringen
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Nationell Estetisk Kongress, som avhölls i Västerås 7-9 oktober-22, uttrycker stark oro för generationer av ungdomars utveckling, nuvarande och kommande. Vi är oroadade för att de inte kommer att vara så väl rustade att möta framtiden som de borde.

I en tid där bristen på empati, engagemang och förståelse för medmänniskor är stor och stigande. I en tid där våldet och kriminaliteten i synnerhet bland ungdomar syns öka. I en tid då vi alla överströmmas av dels mängder av information, direkt och indirekt, dels avkrävs mer än någonsin att kunna avläsa bildinformation, tolka mellan raderna, förstå samband och dra slutsatser av komplex information. I en tid då vi också är bekymrade över ungdomars sviktande kunskaper och möjlighet till såväl högre studier som kommande arbetstillfällen.

I denna tid behövs mer än någonsin möjligheter för ungdomar på gymnasiet att utveckla sin egen förståelse och sina uttrycksmöjligheter för och med estetiska, kreativa arbetsätt. Liksom möjlighet att förbättra ämneskunskaper, resultat och betyg.

Vi lutar oss mot en mängd forskning, vetenskapliga artiklar och andra rön kring den positiva betydelsen av att arbeta med estetiska uttryckssätt, såväl fysiskt som psykiskt. I detta sammanhang i synnerhet befrämjande för kunskapsinhämtning och andra färdigheter (Beck et al. 2000; Bengtsson et al. 2005; Chanda et al. 2013; Fancourt et al. 2013; Fritz et al. 2009; Grape et al. 2002; Lederbogen et al. 2011; Nutley et al. 2014; Kraus et al. 2010; Saygin et al. 2013; Schlaug et al. 1995; Särkärnö et al. 2012; Särkärnö et al. 2016; Trainor et al. 2009; White-Schwoch et al. 2013; Zatorre 2005; Zatorre 2013).

Vi hänvisar också till EU:s 2018 uppdaterade nyckelkompetenser för livslångt lärande, ursprungligen från 2006, (EUR-Lex 2006). Nyckelkompetenserna är kunskap som alla behöver i ett kunskapsbaserat samhälle. Uppdateringen gjordes för att kunna möta utvecklingen i samhället och på arbetsmarknaden. Den åttonde av dessa nyckelkompetenser är:

- Kompetens på området kulturell medvetenhet och kulturyttringar

Se vidare: OECD Future of Education and Skills 2030 (OECD 2019)

Practical and physical skills help students develop other types of skills

Developing physical skills through music and arts can help promote cognitive and metacognitive skills

Music and the arts are learned physically. To both understand and demonstrate learning in the arts, children must experience them. To date, researchers have been unable to identify a comparable activity that develops the cognitive capacity of children in the same ways or to the same extent as music and arts education does. In undertaking the acquisition of physical skills in the arts, significant cognitive and metacognitive processes must take place. While the arts are expressed through physical skills, mastery of the arts requires cognitive and metacognitive processes too (OECD, 2016^[3]).

The effects of including high-quality, meaningful and ongoing arts education in children's education experience has been researched extensively (Winner, Goldstein and Vincent- Lancrin, 2013^[36]). The Dana Consortium (Asbury and Rich, 2008^[37]) conducted a meta- analysis of arts research in the area of intelligence and found that engagement in arts activities improves a child's attention, which, in turn, can improve their cognition (Posner and Patoine, 2010^[38]). Engagement with the arts develops students' empathic intelligence (Davis, 2008^[39]), which enhances their connectivity, emotional engagement, and sense of identification with and responsibility for others. Studying and producing visual arts enables students to engage, persist, commit to a project and follow through with a task (Hetland et al., 2007^[40]). These skills, used in conjunction with divergent thinking, are rarely developed elsewhere in the school curriculum. Hetland et al. also find that the arts teach students to "envision", that is, think about that which they can't see. These skills are transferable to other areas, such as developing hypotheses or imagining past events or predicting future ones. The intelligences developed through the arts have positive impacts on external measures of students' success too. For example, Walker, Tabone and Weltsek's (2011^[41]) study in the United States finds that students who received an integrated arts curriculum were 77% more likely to pass their state assessment (OECD, 2016^[3]).

Mycket står på spel när estetiken inte säkerställs som kunskapsfält i gymnasieskolans utbildningar. Idag kan en gymnasieelev gå tre år på sin utbildning utan att komma i kontakt med eller tränas i estetiken som språk och uttryck.

Kreativitet och nya lösningar på kommande problem är något planeten behöver och träning i samverkan och team är en förutsättning i de flesta jobb redan idag.

Det behövs för samtliga gymnasieprogram, ett estetiskt obligatoriskt ämne, ett estetiskt ämne där elever får träna kreativitet, skapande och att kommunicera, både som aktörer och betraktare. Förmågan att kommunicera och att uttrycka sig med olika estetiska uttryckssätt blir allt viktigare i dagens samhälle. Estetik, kommunikation och kreativitet har blivit av allt större vikt idag i den digitala världen och inom hela nöjesindustrin. Den estetiska förmågan är också viktig för ingenjörer, tekniker och samhällsbyggare för att skapa ett bra

samhälle. En obligatorisk estetisk kurs kan även utveckla det personliga hos varje individ i och med att eleverna lär sig att uttrycka sina egna och andras idéer, känslor och berättelser. Detta inte minst med tanke på den höga psykiska ohälsan i vårt samhälle, delvis beroende på brist på mötesrum och plats för reflektion och fysiska interaktioner. Där kan ett estetiskt ämne bidra till arbete i grupp, samspel och rörelseglädje vilket kan påverka hälsan positivt.

Nationell Estetisk Kongress ser, som sagt, att det finns mängder av exempel samt forskning som visar att de estetiska ämnena kan hjälpa elever att uppnå en djupare förståelse och starkare utveckling inom andra ämnen än de estetiska i skolan. Men vi anser också att de estetiska ämnena har ett mycket stort egenvärde, ett eget kunskapsområde som kan komma att få stor betydelse för samhällets kulturella, ekonomiska och demokratiska utveckling. EU benämner detta ”Arts for Art’s Sake” (OECD 2013). En viktig aspekt är att betona värdet av kreativiteten i de estetiska läroprocesserna ur ett lärandeperspektiv och ett bildningsperspektiv samt utifrån de framgångsfaktorer som kan implementeras inom alla yrkesområden.

Nationell Estetisk Kongress framhårdar i att, i vårt nutida informationstäta samhälle får berättelser och multimodala uttryck en allt större betydelse, både för samhällsbyggandet och för den enskilda individen. Vi möts av en växande ström av kommunikativa uttryck som människan måste lära sig att hantera.

Utöver det skrivna ordet, som har varit skolans fokus de senaste hundra åren, har bilden, ljudet och kroppsspråket fått allt större betydelse i det moderna medielandskapet. Precis som det krävs tid och övning att utveckla förmågan att förstå, tolka och uttrycka sig med det skrivna språket, krävs det också tid och övning för att utveckla förmågan att hantera andra kommunikativa uttryck.

Ökad självkänsla gör det lättare att göra sin röst hörd i samhället. Ett vidgat register för möjligheter till kommunikation genom kreativa estetiska läroprocesser ger också större förutsättningar för människor att mötas över olika typer av gränser. Samtidigt ökar det förståelsen för andras uttryck och tankar och ger ungdomar en självklar empati och medkänsla för andra människor.

Nationell Estetisk Kongress anser att regeringen snarast bör återskapa möjligheten för gymnasieungdomar att få tillgång till estetiska läroprocesser, estetiska utvecklingsmöjligheter och estetiska uttryckssätt. Detta kräver EU:s nyckelkompetenser.

För Nationell Estetisk Kongress i Västerås, hösten 2022

Lena Carlsson, Teaterlärare, Kulturama, Stockholm

Lisen Gustafsson, Danslärare, Sturegymnasiet, Halmstad

Ida Kriisa, Bildlärare, Kulturama, Konstfack, Stockholm

Urban Åsell, Medialärare, Carlforsska gymnasiet, Västerås

Sverker Zadig, Fil Dr i Musikpedagogik, Nationell Estetisk Kongress, Vejbystrand

Nationell Estetisk Kongress, www.estetkongress.se

Referenser

- Beck, R.J., Cecario, T.C., Yousefi, A., Enamoto, H. (2000). Choral Singing, Performance Perception, and Immune System Changes in Salivary Immunoglobulin A and Cortisol. *University of California Press, Music Perception*, Vol 18:1, pp. 87-106.
- Bengtsson, S.L., Nagy, Z., Skare, S., Forsman, L., Forssberg, H., Ullén, F. (2005). Extensive piano practicing has regionally specific effects on white matter development. *Nature Neuroscience*. 8, pp. 1148-1150.
- Chanda M. L., Levitin, D. J., (2013). Trends in Cognitive Sciences. *The neurochemistry of music*. Vol, 17:4, pp. 179-193.
- EUR-Lex, (2006). Rekommendation för ett livslångt lärande. Sammanfattning:
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=LEGISSUM:c11090>
Huvuddokumentet:
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex:32006H0962>
- Fancourt, D., Ockelford, A., Belai, A. (2013). The psychoneuroimmunological effects of music: A systematic review and a new model. *Brain, Behavior, and Immunity*. Vol. 36, pp. 15-26.
- Fritz, T., Jentschke, S., Gosselin, N., Sammler, D., Peretz, I., Turner, R., Friederici, A.D., Koelsch, S. (2009). Universal Recognition of Three Basic Emotions in Music. *Current Biology*. Vol 19:7. Pp 573-5767.
- Grape, C., Sandgren, M., Hansson, L-O., Ericson, M., Theorell, T. (2002). Does singing promote well-being?: An empirical study of professional and amateur singers during a singing lesson. *Integrative Physiological & Behavioral Science*. Vol 38:1, pp 65-74.
- Lederbogen, F., Kirsch, P., Haddad, L., Streit, F., Tost, H., Schuch, P., Wüst, S., Preussner, J.C., Riesel, M., Deuschle, M., Meyer-Lindenberg, A. (2011). City living and urban upbringing affect neural social stress processing in humans. *Nature*, 474, pp. 498-501.
- Nutley, S.B., Darki, F., Klingberg, T. (2014). Music practice is associated with development of working memory during childhood and adolescence. *Frontiers in Human Neuroscience*. 07, 2014.
- Kraus, N., Chandrasekaran, B. (2010). Music training for the development of auditory skills. *Nature Reviews Neuroscience*. 11. pp. 599-605.
- OECD (2013). Art for Art's Sake: The Impact of Arts Education. Paris: OECD Publications. (Overview) https://www.oecd-ilibrary.org/education/art-for-art-s-sake_9789264180789-en
- OECD (2016). OECD proposal for the PISA 2018 Global Competence assessment <https://www.oecd.org/education/Global-competency-for-an-inclusive-world.pdf>

OECD (2019). Future of Education and Skills 2030. https://www.oecd.org/education/2030-project/teaching-and-learning/learning/skills/Skills_for_2030_concept_note.pdf

Saygin, Z.M., Norton, E.S., Osher, D.E., Beach, S.D., Cyr, A.B., Ozernov-Paslyuk, O., Yendiki, A., Fischl, B., Gaab, N., Gabrieli, J.D.D. (2013). Tracking the Roots of Reading Ability: White Matter Volume and Integrity Correlate with Phonological Awareness in Prereading and Early-Reading Kindergarten Children. *Journal of Neuroscience*. Vol 33:33.

Schlaug, G., Jäncke, L., Huang, Y., Staiger, J.F., Steinmetz, H. (1995). Increased corpus callosum size in musicians. *Neuropsychologia*. Vol 33:8, Aug. 1995. pp. 1047-1055.

Särkämö, T., Soto, D. (2012). Music listening after stroke: beneficial effects and potential neural mechanisms. *The Neurosciences and Music IV Learning and Memory*. April 2012, pp 266-281.

Särkämö, T., Altenmüller, E., Rodriguez-Fornells, A., Peretz, I. (2016). Editorial: Music, Brain, and Rehabilitation: Emerging Therapeutic Applications and Potential Neural Mechanisms. *Front. Hum. Neurosci.*

Trainor, L.J., Shahin, A.J., Roberts, L.J., (2009). Understanding the Benefits of Musical Training. Effects on Oscillatory Brain Activity. *The Neurosciences and Music III, Disorders and Plasticity*. July 2009, pp 133-142.

White-Schwoch, T., Woodruff Carr, K., Anderson, S., Strait, D.L., Kraus, N. (2013). Older Adults Benefit from Music Training Early in Life: Biological Evidence for Long-Term Training-Driven Plasticity. *Journal of Neuroscience*, 6:33, pp. 17667-17674.

Zatorre, R. (2005). Music, the food of neuroscience? *Nature*, vol. 434, pp. 312-315.

Zatorre, R.J. (2013). Predispositions and Plasticity in Music and Speech Learning: Neural Correlates and Implications. *Science*. Vol. 342:6158, pp. 585-589.